

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoE/41/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414203629
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8414203629.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Mgr. Lenkou Zichovou, LL.M., advokátkou, Stropkovská 3, Bratislava, proti povinnej P. J., nar. XX.XX.XXXX, I. XXX/X, S., o vymoženie 1 721,70 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 7Er/353/2014-16 zo dňa 04.02.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa podaným návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnej vymoženiu pohľadávky s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Victoria sp. zn. RK -PC -1538/13- EK. Právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039282 zo dňa 12.05.2011, ktorá má spotrebiteľský charakter. Rozhodcovskú zmluvu zo dňa 12.05.2011, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť, považoval za absolútne neplatné dojednanie z dôvodu, že bola uzatvorená vo formulárovej podobe, nebola individuálne dojednaná a povinná nemohla ovplyvniť jej obsah.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie oprávnený. Uviedol, že rozhodcovská zmluva nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Vyplýva to z bodu 2. rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Ide teda o individuálne dojednanú rozhodcovskú zmluvu. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, ktoré špecifikoval.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne posúdil právny vzťah medzi účastníkmi konania ako vzťah spotrebiteľský. V zmluve o revolvingovom úvere je povinná označená menom, priezviskom a rodným číslom a vystupuje teda v pozícii spotrebiteľa. Oprávnený vystupuje v pozícii dodávateľa, o čom svedčí výpis z obchodného registra, podľa ktorého je predmetom činnosti oprávneného okrem iného poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Oprávneným súčasne nebol v priebehu konania

preukázaný opak. Z tohto dôvodu bola správna aplikácia ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (t.j. k 12.05.2011), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Rozhodcovský súd, ktorý vo veci konal a vydal predmetný rozhodcovský rozsudok svoju právomoc založil na rozhodcovskej zmluve uzavretej účastníkmi konania súčasne so zmluvou o úvere. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci má zásadný význam skutočnosť, že rozhodcovská zmluva uzavretá v priamej súvislosti s uzavretím zmluvy o úvere medzi oprávneným a povinnou dňa 12.05.2011 nebola platne uzavretá, a teda ako taká nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy je základnou a nevyhnutnou skutočnosťou, bez ktorej rozhodcovský súd nie je oprávnený konať a rozhodovať vo veci.

Ak má byť rozhodcovská zmluva právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú zmluvu je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola predložená povinnému v pozícii spotrebiteľa vo forme formulárovej zmluvy, bez možnosti zmeny jej obsahu, či výberu konkrétneho rozhodcovského súdu.

Zmluvné dojednanie, ktoré nie je spotrebiteľom individuálne dojednané je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom rozhodcovská zmluva uzavretá v takejto podobe je zároveň v rozpore s ústavným právom osoby na súdnu ochranu.

Súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti rozhodcovskej zmluvy je opodstatnená. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady ES 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-243/08 Pannon).

Podľa smernice Rady ES č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (čl. 3 ods. 1), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná sa považuje za nekalú, ak v rozpore s požiadavkou primeranosti spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, a to v neprospech spotrebiteľa. Podľa čl. 3 ods. 2 je podmienka vždy považovaná za nedohodnutú individuálne, pokiaľ bola spísaná vopred a spotrebiteľ preto nemohol mať žiaden vplyv na obsah podmienky, najmä v súvislosti s vopred spísanou štandardnou, formulárovou zmluvou.

Rozhodcovská zmluva, ktorá bola predformulovaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby sa podrobil rozhodcovskému konaniu, navyše na geograficky neprijateľnom mieste, je v rozpore s dobrými mravmi (IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011). Súdu nič nebráni judikovať neplatnosť rozhodcovskej zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, v zmysle generálnej klauzuly § 53 ods.

1, pre rozpor s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých sú neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách neplatné.

Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (§ 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Zmluvná podmienka, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej osoby ako spotrebiteľa, je neplatná. Za takéto zmluvné podmienky je možné považovať formulárové ustanovenia zmluvy, vopred pripravené poskytovateľom služby, ktoré neboli individuálne dojednané a ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, pričom výrazným spôsobom zasahujú do jeho postavenia v rámci zmluvného vzťahu. Rozhodcovská zmluva nebola dohodnutá individuálne zo strany spotrebiteľa, ale bola mu vnútená spolu s podpisom zmluvy o úvere. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že priemerný spotrebiteľ spolu s podpisom úverovej zmluvy by si individuálne dojednal zároveň rozhodcovskú zmluvu, ktorou by založil právomoc preň pomerne nevýhodného rozhodcovského súdu. O značnej nevýhodnosti svedčí fakt, že rozhodcovský súd priznal žalobcovi ním žiadané plnenie bez akéhokoľvek posúdenia nekalosti zmluvných dojednaní (napr. ročná úroková sadzba úveru 70,01%, ročná úroková sadzba revolvingu 80,98 %). Z týchto dôvodov nie je možné považovať predloženú rozhodcovskú zmluvu, aj keď na prvý pohľad individuálne dojednanú, za platný právny úkon zo strany spotrebiteľa. Neplatná rozhodcovská zmluva znamená vo svojich dôsledkoch nulitný rozhodcovský rozsudok, ktorý nemožno vykonať.

V zmysle uvedených skutočností je zrejmé, že pre vykonanie exekúcie chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Ak zohľadníme skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok v tejto veci vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť, vydaný rozsudok nie je platný, nemá právne účinky, a takýto rozsudok nemôže byť považovaný za rozhodnutie, ktoré je spôsobilé byť podkladom pre nariadenie exekúcie. Na splnenie tejto podmienky musí exekučný súd prihliadať v každom štádiu exekučného konania.

Práva oprávneného vo vzťahu k možnosti vymôcť pohľadávku voči povinnej, nie sú dotknuté.

Odvolací súd vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu sp. zn. 3 MCdo 14/2011 zo dňa 22.11.2012, na ktoré poukázal oprávnený vo svojom odvolaní uvádza, že dané rozhodnutie neriešilo otázku rozhodcovskej zmluvy ako takej, lebo napadnuté rozhodnutie v danom prípade bolo zrušené z dôvodu nepreskúmateľnosti, nie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Najvyšší súd SR v danom prípade teda nezaujal vecné stanovisko vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve, tak ako sa na to snažil poukázať oprávnený.

Pokiaľ však oprávnený v podanom odvolaní tvrdil, že povinná mala možnosť od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť (táto možnosť bola v bode 7. rozhodcovskej zmluvy) uvedené svedčí skôr o tom, že oprávnený sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľa, ktorý takýto úkon neučiní. Súdym takémuto konaniu oprávneného nemôžu poskytnúť ochranu, lebo je v rozpore s účelom a cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý sleduje čo najúčinnejšiu ochranu práv spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany. Navyše odvolací súd uvádza, od zmluvy možno odstúpiť len v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Totožný právny názor vyplýva napr. z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 111/2008 zo dňa 30.06.2009, z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 48/2010 zo dňa 29.02.2012.

Námietky oprávneného v podanom odvolaní neboli dôvodné a súd prvého stupňa postupoval správne, keď v súlade s postupom podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmal exekučný titul a následne žiadosť o udelenie poverenia súdneho exekútora zamietol.

Z dôvodu posúdenia rozhodcovskej zmluvy ako neplatného právneho úkonu, odvolací súd sa bližšie nezaoberal plnením priznaným na základe takto neplatného právneho úkonu (zmluvná pokuta).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so

zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti uzneseniu nie je prípustné odvolanie.